

การพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

The Development of Teacher's Potentiality for Registration and Evaluation at Ban Dong Bak
School under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2

สาทิพย์ วงศ์มีแก้ว*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล**

ดร.ชรินดา พิมพ์บุตร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก 2) หาแนวทางการพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก 3) ติดตามผลการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 กระบวนการในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) กลุ่มเป้าหมายคือ ครูโรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก แบบสังเกต แบบประเมิน และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามระบบงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษา
  - 1.1 ด้านสภาพ พบว่า การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผล จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบแฟ้มเอกสาร การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลล่าช้า ไม่เป็นระบบ และไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ
  - 1.2 ด้านปัญหา พบว่าครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนและวัดผล ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ใช้เวลาในการจัดทำเอกสารหลักฐานงานทะเบียนและวัดผลมาก
2. แนวทางการพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 3 แนวทางคือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล และการนิเทศ ติดตาม การใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล
3. ผลการติดตามการพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนและวัดผลมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มขึ้น การจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบ ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้สืบค้นข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ทำให้การบริหารงานทะเบียนและวัดผล มีประสิทธิภาพ ผู้ใช้บริการงานทะเบียนและวัดผลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพครู, งานทะเบียนและวัดผล

* ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปลวกธาตุโสภณวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ABSTRACT

The Purposes of this action research were to: 1) examine the current conditions and problems in the development of the registration and evaluation system, 2) find out guidelines for the development of the registration and evaluation system, 3) monitor and evaluate the development of the registration and evaluation system at Ban Dong Bak School under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2. The research employed two spirals of a four – stage action research process comprising: planning, action, observation and reflection. The target group were composed of fourteen teacher at Ban Dong Bak School under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2. The tools used were composed of a form of interview, a form of notes, a form of observation, a form of evaluation and a form of questionnaire. The statistics used in analyzing data were: percentage, mean and standard deviation.

The result of this study were as follows:

1. The current states and problems in the development of the registration and evaluation system at Ban Dong Bak School under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2 revealed that:

1.1 Regarding the states of the registration and evaluation system performances, it was found that the education records of the students were kept in document file folder. The service were not up to date and time consuming. In addition, the job could not be operated other teacher in place of the one in charge.

1.2 In case of the problems, it was determined that the teacher in charge encountered a lack of knowledge, understanding and skills on the computer program used for the registration and evaluation system. The time spent in the system was quite too long

2. The guidelines for the registration and evaluation system development consisted of two activities: a study tour at a best practice school in the registration and evaluation system, and a workshop on how to use the registration and evaluation system software program.

3. The effects of the monitoring and evaluation of the system on the registration and evaluation at Ban Dong Bak School under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 2 revealed that, after the intervention, the teachers increased their knowledge, understanding and skills of how to use the registration and evaluation system software program. The storage of the data was systematic, up to date checkable, easy to search for, facilitating and quick. The services made those served satisfied with the use of the registration and evaluation system software program at the high level.

Keywords: The Development of Teacher’s Potentiality, Registration and Evaluation.

ภูมิหลัง

ในการบริหารงานวิชาการ งานที่สำคัญยิ่งในการบริหารจัดการและพัฒนาคืองานทะเบียนและวัดผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือชี้วัดถึงมาตรฐานและความสำคัญของโรงเรียน โดยงานทะเบียนและวัดผลจะมีภารกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ ทำทะเบียนประวัติ

การประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานทะเบียนและวัดผล มีความสำคัญ จำเป็นต้องได้รับการจัดกระทำ ปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นระบบระเบียบ มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน แต่สภาพการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียนบ้านดงบาก ยังจัดการข้อมูลไม่เป็นระบบเท่าที่ควร บุคลากรซึ่งได้รับการแต่งตั้งมีจำนวนน้อยและขาดความชำนาญในการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผล หทัย พจนา (2553 : 97-102) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการงานทะเบียนวัดผลโรงเรียนนิคมน้ำออนเจริญวิทยา จังหวัดสกลนคร พบว่า การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน ข้อมูลการเรียน ไม่เป็นระบบ อยู่อย่างกระจัดกระจาย ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งเป็นปัญหาต่อการพัฒนาระบบงานทะเบียนและวัดผล ขาดความรู้และทักษะในการบันทึกข้อมูลไม่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เกิดความผิดพลาด ไม่เป็นปัจจุบันและสืบค้นได้ยากและ อุทัยวรรณ ชูบุญ (2553: 131-132) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนเจริญศิลป์ศึกษา พบว่า การแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลแต่งตั้งตามความสมัครใจ การสรรหาบุคลากรปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลค่อนข้างยาก เพราะบุคลากรไม่เพียงพอ จึงได้บุคลากรที่ขาดความรู้ความสามารถ เนื่องจากงานทะเบียนและวัดผลเป็นงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับตัวเลขและข้อมูลจำนวนมาก เช่น ผลการเรียนของนักเรียน การลงทะเบียนเรียนของนักเรียน ประวัตินักเรียน การบันทึกวิชาที่เปิดสอน เป็นต้น ซึ่งผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ซึ่งบุคลากรรับผิดชอบงานดังกล่าวมีภาระงานสอนด้วย ทำให้การปฏิบัติงานดังกล่าวล่าช้า ข้อมูลไม่ถูกต้อง และไม่ปัจจุบัน สืบค้นยาก ไม่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

โรงเรียนบ้านดงบาก ตำบลบ้านเหล่า อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ประสบปัญหาทางวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล ดังกล่าวข้างต้น จากการวิเคราะห์หาจุดอ่อนของโรงเรียน จากรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา (SAR) ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัยได้อภิปรายและสรุปสภาพปัจจุบันและปัญหางานทะเบียนและวัดผลของ โรงเรียน พบว่า ครูที่ได้รับแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียน ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้ในทางวิชาการด้าน การวัดผลประเมินผล ขาดทักษะ ความรู้ เทคนิควิธี การจัดงานทะเบียนและวัดผลประเมินผลนักเรียนยังเก็บ ข้อมูลแยกประเภทในลักษณะของแฟ้มเอกสารการนำข้อมูลมาให้เกิดความล่าช้า ส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน วิชาการด้านการวัดผลประเมินผลขาดประสิทธิภาพ (รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา, 2557 : 29)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียน จึงมีความ สนใจที่จะพัฒนางานทะเบียนวัดผล โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้คือโปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล จะทำให้การพัฒนางานทะเบียนและวัดผลประเมินผลของโรงเรียนเป็นระบบ บุคลากรสามารถทำงานทดแทนกันได้ ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการสามารถสนับสนุนงาน บริหารของโรงเรียนบ้านดงบาก ได้เป็นอย่างดี โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานทะเบียนและวัดผล ตามแนวคิดของ เคมมิส และแม็กแท็กการ์ด (Kemmis and McTaggart. 1998: 11-15, อ้างถึงใน องอาจ นัยพันธ์. 2551:301-303)

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีอะไรบ้าง
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของเคมมิสและแม็คแทร์กการ์ท (Kemmis and Mc Taggart. 1988: 11 – 15, อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551: 301 – 303) ประกอบด้วยการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกตการณ์ (Observation) 4) การสะท้อนกลับ (Reflection)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัย

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 14 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย 1.1.2 ครูโรงเรียนบ้านดงบากทั้งหมด จำนวน 13 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 25 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน

1.2.2 ตัวแทนนักเรียน 12 คน โดยการคัดเลือกมาแบบเจาะจง จากหัวหน้าห้องและรองหัวหน้าห้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2.3 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน 12 คนโดยการคัดเลือกมาแบบเจาะจงจากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นหัวหน้าห้องและรองหัวหน้าห้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้เครื่องมือเป็นประเภทตามลักษณะของการดำเนินงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เครื่องมือในการวางแผน ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมครู และแบบสัมภาษณ์ เพื่อปรึกษาและสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาทางานทะเบียนและวัดผล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล ได้แก่ 1) แบบบันทึกกิจกรรม 2) แบบสอบถาม 3) แบบสัมภาษณ์ 4) แบบประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับการเก็บข้อมูลระหว่างการประชุมเพื่อนำไปสะท้อนผลต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ได้แก่ แบบบันทึกการนิเทศติดตาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ช่วงเวลา คือ ระหว่างเดือน มิถุนายน – สิงหาคม 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลากำหนดกิจกรรม ตามตารางของวงรอบการปฏิบัติวิจัยที่ 1 และระหว่างเดือน กันยายน – ตุลาคม 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลา การดำเนินกิจกรรมตามตารางของวงรอบการปฏิบัติวิจัยที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่าร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติการงานตามระบบงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า

1.1 ด้านสภาพ จากสภาพที่โรงเรียน การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลใช้การจัดทำด้วยมือ การคิดผลเรียนคำนวณโดยใช้เครื่องคิดเลข จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบแฟ้มเอกสาร การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลล่าช้า ไม่เป็นระบบ ไม่เป็นปัจจุบัน สืบค้นข้อมูลยาก การตัดสินใจผลการเรียนเกิดความผิดพลาด ข้อมูลไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ ข้อมูลตรวจสอบได้ยาก ขาดการวิเคราะห์ และไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

1.2 ด้านปัญหา ครุยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล พบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานทะเบียนและวัดผล และพบปัญหามากในขณะนี้คือ งานขาดระบบ ขาดการจัดเก็บที่ดี ยากต่อการค้นหา การขอหลักฐานค้นหาได้ยาก และตรวจสอบข้อมูลแล้วไม่เป็นปัจจุบัน เกิดการผิดพลาดของข้อมูล เพราะการคำนวณด้วยเครื่องคิดเลขและคำนวณในกระดาษ บุคลากรดำเนินงานทะเบียนและวัดผลยังขาดทักษะในด้านเทคโนโลยีและขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล หากบุคลากรดำเนินงานทะเบียนและวัดผลมีทักษะด้านเทคโนโลยี และมีความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลได้อย่างคล่องแคล่ว จะสามารถนำข้อมูลสารสนเทศงานทะเบียนและวัดผล มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล

2.3 การนิเทศ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล 2 วิธีคือ 1) การนิเทศแบบกัลยาณมิตร 2) การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูดำเนินงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความพร้อม เอกสารประกอบการประชุมมีเนื้อหาครบระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสม ก่อนเข้ารับการอบรมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ด้านการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.31$) เมื่อเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มมากยิ่งขึ้นจนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ครูทุกคนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมมาปฏิบัติเองได้ มีทักษะการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มมากขึ้นด้วย และเปลี่ยนการจัดกระทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลโดยการเขียนด้วยมือเป็นการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ข้อมูลที่จัดทำขึ้นเกิดความสะดวก สืบค้นง่ายและสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันกับครูคนอื่นๆ ลดขั้นตอนการทำงาน พร้อมทั้งเชื่อมโยงไปยังงานอื่นได้ด้วย

3.2 การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ผู้ร่วมวิจัย ได้ลงมือปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลโดยการฝึกปฏิบัติด้วยตัวเอง พบว่า เกิดความรู้และทักษะในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล สามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างน้อย 7 รายการ จากทั้ง 9 รายการ และนำโปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลมาช่วยในการทำงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงานทะเบียนและวัดผลนั้นให้สะดวก รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน ลดภาระการเขียนข้อมูล สืบค้นได้ง่าย และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการงานทะเบียนและวัดผล

3.3 การนิเทศ ติดตาม ผลการปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล โดยการประเมินไว้ 9 รายการ โดยตั้งเกณฑ์สรุปผลการประเมิน คือ ผู้เข้ารับการนิเทศจะต้องผ่านตั้งแต่ 7 รายการขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน เมื่อพิจารณาผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่า มีครูจำนวน 10 คนผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีครูจำนวน 3 คนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งรายการที่ไม่ผ่าน 3 รายการ คือ การบันทึกเวลาเรียน การบันทึกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบันทึกทะเบียนประวัตินักเรียน ซึ่งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล เป็นแนวทางการพัฒนาที่ดีและมีประโยชน์มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการนิเทศแบบให้คำชี้แนะในวงรอบที่ 2 เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหา โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสาธิตและลงมือปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล โดยให้การนิเทศต่อเนื่องส่งผลให้การพัฒนา ในวงรอบที่ 2 ผู้ร่วมวิจัย ทุกคนสามารถปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลได้และนำโปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลมาใช้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีความสะดวก รวดเร็ว ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และสืบค้นง่าย

สรุปผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาครูด้านงานทะเบียนและวัดผลตามแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีผู้เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่ายที่ทำให้การวิจัยดำเนินไปได้ด้วยดี มีการพัฒนาครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยในการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล ซึ่งนำผลมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามระบบงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีดังนี้

1.1 ด้านสภาพ บุคลากรด้านงานทะเบียนและวัดผลไม่เพียงพอ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล เช่น การบันทึกทะเบียนประวัตินักเรียน การบันทึกวิชาที่เปิดสอน การบันทึกเวลาเรียน การทำเอกสาร ปพ. ต่างๆ การรายงานการออก

ประกาศนียบัตร การบันทึกผลการเรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน การบันทึกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใช้การจัดทำด้วยมือ ซึ่งต้องให้ครูแต่ละคนเขียนรายชื่อนักเรียนซ้ำๆ กันหลายครั้งและต้องทำเอกสารดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล การให้บริการด้านงานทะเบียนและวัดผลล่าช้า

1.2 ด้านปัญหาที่พบคือ ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล การจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนและวัดผลยังเป็นการเขียนด้วยมือ ขาดทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะงานทะเบียนและวัดผลเป็นงานที่ต้องยึดความถูกต้องเป็นหลัก มีการผิดพลาดไม่ได้เพราะจะเกิดผลกระทบทางลบต่อนักเรียนทั้งในทางตรงและทางอ้อมครูไม่สามารถทำงานแทนกันได้

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการมีความพร้อม เอกสารประกอบการประชุมมีเนื้อหาครบ ระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสม ก่อนเข้ารับการอบรมยังขาดความรู้ด้านการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล เมื่อเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ เกิดความรู้ ความเข้าใจในงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มมากขึ้น ครูทุกคนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมมาปฏิบัติได้ และมีทักษะการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มมากขึ้นด้วย และเปลี่ยนการจัดทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทะเบียนและวัดผล โดยการเขียนด้วยมือเป็นการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ข้อมูลจัดทำขึ้นเกิดความสะดวกลีบคั้นง่าย และสามารถใช้อ้างอิงร่วมกันกับครูคนอื่น พร้อมทั้งเชื่อมโยงไปยังงานอื่นตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

2.2 การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล ผู้ร่วมวิจัยได้ปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล โดยการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง พบว่าเกิดความรู้และทักษะในการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลสามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างน้อย 7 รายการ จากทั้งหมด 9 รายการ และนำโปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล มาช่วยในการทำงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงานทะเบียนและวัดผลนั้นทำให้สะดวกและรวดเร็ว เป็นปัจจุบัน ลดภาระการเขียนข้อมูล ลีบคั้นง่ายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการทะเบียนและวัดผล

2.3 การนิเทศ ติดตาม ผลการปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล โดยกำหนดรายการประเมินไว้ 9 รายการ โดยตั้งเกณฑ์ประเมิน คือ ผู้เข้ารับนิเทศจะต้องผ่าน 7 รายการขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน เมื่อพิจารณาผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่ามีครูจำนวน 10 คนผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีครู 3 คนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งรายการที่ไม่ผ่าน 3 รายการ คือ การบันทึกเวลาเรียน การบันทึกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบันทึกทะเบียนประวัตินักเรียน ซึ่งการนิเทศติดตาม การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลเป็นแนวทางการพัฒนาที่ดีและมีประโยชน์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการนิเทศแบบให้คำชี้แนะในวงรอบที่ 2 เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยและ

ผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหา โดยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สาธิตและลงมือปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล โดยให้การนิเทศอย่างต่อเนื่องส่งผลให้การพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผู้ร่วมวิจัยทุกคนสามารถปฏิบัติการการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลได้ และนำโปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลมาใช้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สะดวก และสืบค้นง่าย

3. ผลการพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนบ้านดงบาก พบว่า หลังการพัฒนางานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านดงบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โดยให้การวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งดำเนินการ 2 วงรอบ และดำเนินการพัฒนา 3 แนวทาง ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล และการนิเทศ ติดตามผลการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผล พบว่า บุคลากรครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มมากขึ้น มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทะเบียนและวัดผลได้ การจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบ การวัดและประเมินผลการเรียน มีความถูกต้อง ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้ ข้อมูลสืบค้นง่ายสะดวก รวดเร็ว และสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 โรงเรียนควรนำผลวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไปใช้พัฒนาการดำเนินงานอื่นๆ ของโรงเรียน เช่น ด้านการจัดการเรียนรู้ งานการเงิน พัสดุ งานกิจการนักเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.2 โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีและโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาบริหารจัดการงานทะเบียนและวัดผลในโรงเรียน เพื่อได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องรวดเร็วต่อการใช้งาน
- 1.3 โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านคอมพิวเตอร์เพื่อความรู้ความเข้าใจในการนำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้จัดทำเอกสาร และจัดเก็บข้อมูลงานที่ตนเองรับผิดชอบ
- 1.4 ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อจะได้เกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การพัฒนางานทะเบียนและวัดผล นอกจากใช้เทคนิคการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลแล้ว ควรนำวิธีการอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน การประชุมสัมมนา การฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เชิดชัย โภษาแสง. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนบ้านนาคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยศักดิ์ แสงวงศ์. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลีอชัย ใจเดียว. (2552). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ค.ม. เลเย:มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศรัณยา ไครบุตร. (2552). *การส่งเสริมการใช้ระบบงานทะเบียนวัดผลและสารสนเทศโรงเรียน อากาศอำนวยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลัจจา สุขศรี. (2552). *การพัฒนาบุคลากรด้านการใช้โปรแกรมประกอบการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หทัย พจนา. (2553). *การพัฒนาระบบงานทะเบียนวัดผลโรงเรียนนิคมน้ำอูนเจริญวิทยา จังหวัดสกลนคร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). *การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสานวิธีการ*. กรุงเทพฯ : แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัยวรรณ ชูบุญ. (2553). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนเจริญศิลป์ศึกษา “โพธิ์คำอนุสรณ์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.